

ljevine Grčke izrazili pripravnost i dali načelnu suglasnost da se zaključi konvencija o ribolovu, na čemu se kod nas sada radi.

Potrebno je osobito naglasiti spremnost za saradnju, koju su izrazili predstavnici Grčke. Oni su odmah preuzeli na sebe obavezu da umnože pripremljeni tekst (na grčkom jeziku) od strane Zavoda za ribarstvo NRM u svrhu obaveštenja

ribara na grčkom delu Dojranskog jezera o markiranju riba u jezeru (šarana) i to dostave ribarima. Isto tako oni će dostavljati sakupljene podatke Zavodu za ribarstvo u Skoplju.

I ovo će biti doprinos na produbljavanju prijateljskih odnosa između dva susedna naroda i normalizovanju prilika u ovom delu Balkanskog poluostrva.

K. A.

Možda niste znali...

... da su naše najsitnije riblje vrste gavčica (*Rhodeus sericeus amarus* (Bloch)), i ohridska gaovica (*Paraphoxinus minutus* Karaman). Gavčica ili platičica živi kod nas u Dunavskom i Egejskom slivu, a ohridsku gaovicu je Karaman pronašao i prvi puta opisao iz bazena Ohridskog jezera.

... da je najveća riba, koja zalazi u slatke vode moruna (*Acipenser huso* L.), a može izrasti do 9 m dužine i 1.500 kg težine. Danas su takvi primjerci vrlo rijetki. Živi u Crnom i Kaspijskom moru i po svim rijekama, koje utječu u ta mora, kamo u proljeće seli. Tako Dunavom dospjeva i do našeg teritorija. Ipak je ona danas rijetka riba u našim vodama. Ima je i u području Jadrana. Kako vidimo ona je riba koja živi i u moru i u rijekama, dakle nije isključivo slatkovodna riba.

Iza morune po veličini je som (*Silurus glanis* L.), koji živi isključivo u slatkim vodama. On izraste maksimalno do 4 m dužine i preko 300 kg težine. Dakako da su somovi ovih dimenzija danas rijetki, a nisu ni poželjni. Kao izraziti grabežljivci, ovakvi primjerci za svoju prehranu potamane mnoštvo druge ribe. Som je najveća naša koštunjava riba, jer moruna, kao i svi predstavnici njezine familije (*Acipenseridae*) kako znamo imaju hrskavičav kostur.

... da su ribe iz familije ciprinida u Evropi zastupane redovno sa ljuskavim ribama. Ljuske su kod nekih vrsta i veoma krupne, ali ipak u Evropi postoje u toj po broju vrsta najmnogobrojnijoj ribljoj familiji također i ciprinidi bez ljusaka. To su rijetki izuzeci i ima ih samo dvije vrste. One žive isključivo u Jugoslaviji, dok ih u drugim zemljama Evrope uopće nema.

Prva je podbila iz roda gaovica, (*Paraphoxinus alepidotus* (Heckel)). Živi u vodama, pretežno ponornicama Duvanjskog i Livanjskog polja, zatim u Cetini i Sinjskom polju, Buškom i Mostarskom blatu te Blidinjskom jezeru.

Druga je oštrulja (*Aulopyge hügelii* Heckel), koja živi u vodama Duvanjskog, Livanjskog i Sinjskog polja, Buškom blatu i Blidinjskom te Visovačkom jezeru i konačno u jednom dijelu rijeke Krke, iznad Roškog slapa.

... da ribe iz roda mekusni (*Salmothymus*) nisu poznate iz drugih zemalja svijeta, nego samo iz voda Jugoslavije. Prema tome je cijeli taj rod naš ende-

mični rod iz familije salmonida. Iz naših rijeka znamo 4 razna predstavnika toga roda i to su: zlousta iz Krke kod Knina, solinska pastrva iz Jadra

Glava mekusne gledana ozdo Foto Taler

kod Splita, mekusna iz Neretve i pritoka te lipljen iz Zete (donjeg toka) u Crnoj Gori. U isti rod je ihtiolog Berg stavio i ohridsku belvicu iz Ohridskog jezera.

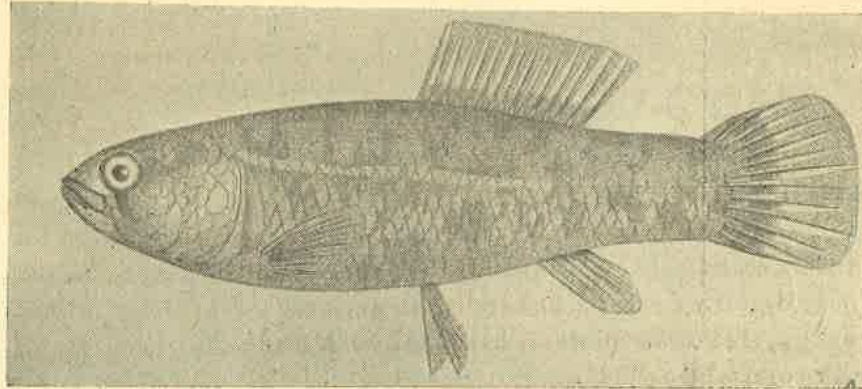

Glava mekusne iz Neretve Foto Taler

... da pravljenje mušica za lov riba, osobito salmonida, nije porijeklom iz Engleske, kao iz zemlje u kojoj je štampana najstarija knjiga o udičarenju. Naprotiv već Aelijan, rimski pisac prije gotovo 2000 godina, opisuje kako ljudi u današnjoj Grčkoj (neki historičari misle da on opisuje rječicu Bistricu u Grčkoj) love ribe udicama na kojima su načinili šarene mušice od crvene vune i perja.

... da Jadransko more ima daleko više ribljih vrsta nego naše slatke vode. Jadransko more je poznato po bogatstvu vrsta, ali to ne znači i po bogatstvu ribe. Zbog lakšeg pamćenja: Jadran ima toliko ribljih vrsta koliko godina ima dana —

U našim slatkim vodama ne živi ni polovica toga broja. U rijekama i jezerima imamo oko 160 ribljih vrsta.

Crnka ili rapa

... da ima veoma malo ljudi, koji poznaju sve naše slatkovodne ribe, no najmanje ćete naći takvih

koji poznaju rapu ili crnku (*Umbra krameri*) tu našu veoma rijetku ribu iz Dunavskog sliva.

BIBLIOGRAFIJA

REZULTATI ČETVEROGODIŠNJEG MARKIRANJA PASTRVA NA RIJECI GACKOJ

Glasnik Biološke sekcije HPD, T. 4—6, 1953. (Zagreb, Ilica 16/III) donijeo je štampani rad Zdravka Talera pod gornjim naslovom, sa 4 slike i 7 tablica.

Svrha opisanog markiranja je bila, da se eksperimentalno dokaže neobično brzi i jaki tempo rasta pastrva u rijeci Gackoj, nadalje da se dobiju i obrade što točniji i sigurniji podaci za težinski i dužinski prirast, a ujedno da se prikupe i drugi podaci za poznavanje biologije pastrva.

Rad obuhvaća slijedeća poglavlja: 1. Historijat i svrha markiranja. 2. Način markiranja. 3. Ocjena dobivenih podataka i pokazani težinski prirast. 4. Dužinski prirast. 5. Podaci o spolnom sazrijevanju. 6. Međusobni brojevi odnos pastrva raznih dužina i težina. 7. Seljenje markiranih pastrva. 8. Zaključak. Literatura.

Svrha markiranja je postignuta, jer je eksperimentom dokazano, da je tempo rasta i prirast pastrva u Gackoj veoma velik te iznosi u prosjeku 647.49 grama godišnje. Najveći pokazani godišnji prirast utvrđen je kod jedne pastrve u visini od 1.572.60 grama, dok je kod još četiri primierka prirast bio također preko 1000 grama godišnje. Velika većina ostalih markiranih pastrva pokazala je prirast od 300 do 900 g, što dobro prikazuje i izračunati srednjak od 647.49 g.

Trajanje opažanja kod pojedinih pastrva od časa markiranja do časa ponovnog ulova iznosi najmanje 81 a najviše 826 dana, a pošto su markirane pastrve raznih veličina to postignuti rezultati po raznolikosti krupnoće i po različitom trajanju opažanja daju veoma bogat i sadržajan materijal. Autor je taj materijal analizirao i iznio rezultate u ovom radu.

Prema stručnoj i naučnoj literaturi i prema opažanjima i iskustvima sa drugih voda, prosječni težinski prirast pastrva obično iznosi 66 do 133 grama godišnje. Stoga je ovakav upravo ogroman prirast na Gackoj osobita i rijetka pojava, sa naučnog gledišta značajna, a sa ekonomskog gledišta veoma korisna i prikladna za obilno iskorištavanje. Njen uzrok leži u osobitim hidrografskim, klimatskim, faunističkim, prostornim, prehranbenim i drugim povoljnim faktorima.

U sadržaju obrađen je i način markiranja sa crtežima te stoga ovaj rad može da posluži i kao doprinos usavršavanju tehnike markiranja i sticanju iskustava sa raznim markicama na raznim vrstama ribe u raznim prirodnim okolnostima.

Nema sumnje o tome, da ovaj rad omogućuje jasnije gledanje na problem ribarskog iskorištavanja rijeke Gacke, koja među salmonidskim vodama Jugoslavije zauzima istaknuto mjesto. To također dokazuje na drugi način i nedavno u listu »Ribarstvo Jugoslavije« objavljeno rad »Prilog ribarsko-biološkom istraživanju rijeke Gacke« od J. Plančića, D. Stanić-Mayer i S. Marko.

Umoljavaju se pretplatnici našeg lista koji nisu podmirili pretplatu za 1953. godinu da to čim prije učine, kako bi se moglo održavati redovno izlaženje našeg lista.